



κυρώσεως του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης της 31.1.1967 εν σχέσει προς την Νομικήν Κατάστασιν των Προσφύγων» (Α' 125),

β) Τον ν. 4939/2022 Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.» (Α' 111),

γ) Τον ν. 4375/2016 «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις.» (Α' 51),

δ) την υπ' αριθ. 13389/10.01.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου ««Συγκρότηση, ανασυγκρότηση και σύνθεση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 4 του ν.4375/2016 (Α' 51)» (ΥΟΔΔ 8).

ε) την υπ' αριθ. 26750 της 22.10.2020 απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου «Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών» (Β' 4852),

στ) την από 07.03.2025 αίτηση διεθνούς προστασίας του ανωτέρω,

ζ) την /28.03.2025 απόφαση του Π.Γ.Α. Λέσβου,

η) την με ημερ. καταθ. 11.04.2025 προσφυγή και το επ' αυτής υπόμνημα,

θ) όλα τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της υποθέσεως.

#### **ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Ο προσφεύγων, κατά δήλωσή του πολίτης Ερυθραίας, εμφανίστηκε την 07<sup>η</sup>.03.2025 στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή Λέσβου και υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας. Κατά την καταγραφή της παραπάνω αιτήσεως, κληθείς να παραθέσει τους λόγους που δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα του, ανέφερε επί λέξει: "Εάν επιστρέψω στην Ερυθραία θα με συλλάβουν επειδή έφυγα παράνομα από τη χώρα. Επίσης, στη χώρα μου μας υποχρεώνουν να υπηρετήσουμε στο στρατό. Δεν θέλω να πάω στο στρατό και να πάω στον πόλεμο να πολεμήσω". Στις 26.03.2025, ο προσφεύγων παρέστη αυτοπροσώπως για προφορική εξέταση ενώπιον αρμοδίου οργάνου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου, η οποία διεξήχθη, με τη συνδρομή διερμηνέα στη

γλώσσα amarinya, που, όπως δήλωσε, ομιλεί και κατανοεί. Επί της ανωτέρω αιτήσεως, εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. /28.03.2025 (αριθμός υπόθεσης: ) απορριπτική απόφαση του Π.Γ.Α. Λέσβου. Κατά της απόφασης αυτής, ο προσφεύγων άσκησε στις 11.04.2025 την κρινόμενη προσφυγή. Κατά την κατάθεση της προσφυγής, ο ανωτέρω ενημερώθηκε με τη συνδρομή διερμηνέα για την ημερομηνία εξέτασής της, καθώς και για το γεγονός ότι η διαδικασία εξέτασης των προσφυγών είναι κατά κανόνα γραπτή και ότι εάν η αρμόδια επιτροπή προσφυγών αποφασίσει να τον καλέσει, θα ενημερωθεί τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν την εξέταση της προσφυγής. Επίσης ενημερώθηκε και για το δικαίωμά του να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία και υπόμνημα έως και τρεις ημέρες πριν από την ημερομηνία εξέτασής της προσφυγής του.

Η κρινόμενη προσφυγή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, καθώς και παραδεκτώς εν γένει, εξεταζόμενη ως προς την ουσία της με έγγραφη διαδικασία, δηλαδή χωρίς να κληθεί ο προσφεύγων κατά την εξέταση αυτής. Τούτο δε διότι, κατά την Επιτροπή, ο ανωτέρω έχει εκθέσει επαρκώς τις απόψεις του με την ως άνω προφορική εξέτασή του στον πρώτο βαθμό και δεν προκύπτει κάποιος από τους λόγους κλήσεώς του σε προφορική ακρόαση.

#### **Οι ισχυρισμοί που προβλήθηκαν.**

Ο προσφεύγων / δήλωσε υπήκοος Ερυθραίας, φυλετικής καταγωγής TIGRINYA, γεννηθείς στις / στην πόλη ASMARA της Ερυθραίας. Ακολουθώντας, μετέβη με τη μητέρα του στην Αιθιοπία. Ο πατέρας του έχει αποβιώσει και ο ίδιος δεν έχει αδέρφια. Είναι χριστιανός ορθόδοξος, έγγαμος και έχει λάβει σχολική εκπαίδευση έως τη 2<sup>α</sup> γυμνασίου.

Εγκατέλειψε την Ερυθραία μαζί με τη μητέρα του, όταν ο ίδιος ήταν 3 χρονών και πήγαν στην Αιθιοπία. Από την Αιθιοπία έφυγε το 2021. Πήγε στο Σουδάν και από εκεί στην Κωνσταντινούπολη με ψεύτικο διαβατήριο. Στην Ελλάδα έφτασε στις 04.03.2025 με τόπο άφιξης τη Λέσβο. Κληθείς να παραθέσει τους λόγους που εγκατέλειψε την Ερυθραία, ο προσφεύγων δήλωσε ότι ο πατέρας του σκοτώθηκε στον πόλεμο και η μητέρα του αποφάσισε να πάνε στην Αιθιοπία, καθώς δεν μπορούσε να τον μεγαλώσει μόνη της εκεί. Μετά τη μετάβασή τους στην Αιθιοπία, έζησε μαζί με τη μητέρα του έως την ηλικία των 14 ετών και ακολουθώντας μετέβη μόνος του στην Addis Abeba. Σε σχετική ερώτηση, δήλωσε ότι δεν προσπάθησε να λάβει νομιμοποιητικά έγγραφα στην Αιθιοπία, διότι πίστευε ότι οι αιθιοπικές αρχές θα του το αρνούσαν. Ως προς την

εκπαίδευσή του, ανέφερε ότι πήγε σχολείο στην Αιθιοπία χάρη σε ένα δάσκαλο, του οποίου έπλενε τα ρούχα η μητέρα του. Όταν πήγε στην Addis Abeba, παρακολούθησε νυχτερινό σχολείο. Εκεί όμως, ένας φίλος του αποκάλυψε ότι ο προσφεύγων κατάγεται από την Ερυθραία, και έτσι το σχολικό του περιβάλλον τον απομόνωσε. Ερωτηθείς τι φοβάται ότι θα του συμβεί σε περίπτωση που επιστρέψει στην Ερυθραία, ο προσφεύγων αποκρίθηκε ότι θα υποχρεωθεί να στρατευθεί και να πάει στον πόλεμο. Ανέφερε ότι η σύζυγός του είναι έγκυος. Ο ίδιος δεν επιθυμεί γι' αυτήν, να έχει την ίδια ζωή, που είχε η μητέρα του. Επίσης φοβάται ότι η σύζυγός του θα υποστεί FGM. Ερωτηθείς εάν θα μπορούσε να ζήσει με ασφάλεια σε κάποια άλλη περιοχή της Ερυθραίας, εκτός από αυτήν όπου γεννήθηκε, απάντησε αρνητικά και εξήγησε ότι δεν διαθέτει υποστηρικτικό δίκτυο πουθενά στη χώρα του. Στη ερώτηση γιατί έφυγε από την Αιθιοπία, ο προσφεύγων αποκρίθηκε ότι αντιμετώπιζε διακριτική μεταχείριση από την κοινωνία της Αιθιοπίας. Ανέφερε ότι η μητέρα του ήταν άρρωστη και έπρεπε να δουλέψει ο ίδιος, δεν μπορούσε όμως να βρει εργασία λόγω της διακριτικής μεταχείρισης που δεχόταν. Στην ερώτηση εάν είχε δικαιώματα στην Αιθιοπία, αποκρίθηκε αρνητικά. Ερωτηθείς τι φοβάται ότι θα του συμβεί σε περίπτωση επιστροφής του στην Αιθιοπία, αποκρίθηκε ότι θα αντιμετωπίσει διακριτική μεταχείριση λόγω της καταγωγής του, ότι εξ αυτού του λόγου δεν θα μπορέσει να δουλέψει για να βοηθήσει τη μητέρα του και ότι ενδέχεται να φυλακιστεί.

### **Αξιολόγηση των ισχυρισμών.**

Για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του προσφεύγοντος λαμβάνεται υπόψη ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, «για την υπαγωγή αλλοδαπού στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς της Σύμβασης της Γενεύης δεν απαιτείται να έχουν υποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο τυπικά αποδεικτικά στοιχεία, ούτε απαιτείται να έχει εκδοθεί σε βάρος του καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου της χώρας από την οποία προέρχεται, αλλά αρκεί να διαπιστωθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπό του δικαιολογημένος φόβος δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων» (ΣτΕ 1904/2003) και ότι αποτελεί «υποχρέωση του αιτούντα άσυλο να επικαλεστεί, έστω και χωρίς να προσκομίζει τυπικά αποδεικτικά στοιχεία, συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που του προκαλούν, κατά τρόπο αντικειμενικώς δικαιολογημένο, φόβο δίωξης στη χώρα του για έναν από τους λόγους αναφέρει το άρθρο 1 Α (2) της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων» (ΣτΕ 1093/2008, 434/2009,

817/2009, 2534/2009, 3726/2009, 158/2010, 418/2010, 459/2010). Συνεπώς, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος για τα προσωπικά του στοιχεία, το θρήσκευμα, την οικογενειακή του κατάσταση και το ταξίδι του μέχρι την Ελλάδα πιθανολογούνται ως αληθείς στο βαθμό που ούτε κατά την καταγραφή του αιτήματός του ούτε και κατά την προφορική συνέντευξη ή άλλα στοιχεία του διοικητικού του φακέλου προέκυψαν στοιχεία που να συντείνουν στο αντίθετο.

Ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι είναι υπήκοος Ερυθραίας, η αξιοπιστία του οποίου αμφισβητήθηκε σε πρώτο βαθμό, η Επιτροπή προβαίνει σε έρευνα, προκειμένου να καταλήξει σε νομικώς ασφαλή εκτίμηση. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες πληροφορίες, ιδίως της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (*Guidelines on Statelessness no 1: The definition of "stateless person", in Article 1 (1) of the 1954 Convention relating to the Status of stateless persons*, 20 Φεβρουαρίου 2012):

1) Το άρθρο 1(1) της Σύμβασης σχετικά με την Κατάσταση των Ανιθαγενών Προσώπων αναφέρει ότι: "Για το σκοπό της Σύμβασης, ο όρος "ανιθαγενές πρόσωπο" σημαίνει κάθε πρόσωπο που δεν θεωρείται ως έχον την ιθαγένεια (is not considered as national) από οποιοδήποτε Κράτος υπό την λειτουργία των νόμων του". Ο ορισμός του άρθρου αυτού θεωρείται από τη Διεθνή Επιτροπή Δικαίου (International Law Commission) ως εθιμικό διεθνές δίκαιο. Ειδικότερα η Τελική Πράξη της Σύμβασης του 1961 αναφέρεται σε *de facto* ανιθαγενείς αλλά ο όρος αυτός δεν ορίζεται σε κάποια διεθνή σύμβαση και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή δέχεται την εξέταση του όρου του ανιθαγενή μόνο ως *de jure* (βλέπε ως άνω Οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας).

2) Ο καθορισμός ενός προσώπου ως έχοντος την ιθαγένεια "υπό την λειτουργία των νόμων του" απαιτεί μία προσεκτική ανάλυση σχετικά με το πώς ένα κράτος εφαρμόζει τους νόμους του για την ιθαγένεια στην πράξη και σε κάθε διαδικασία αναθεώρησης ή επανεξέτασης των αποφάσεων που έχουν επίδραση στο καθεστώς του κάθε προσώπου. Πρόκειται για μία μικτή εξέταση του νόμου και της πράξης του εν λόγω κράτους. Επίσης είναι επιβοηθητικό να εξετάζεται εάν το πρόσωπο αποκτά αυτομάτως την ιθαγένεια, δηλαδή εκ του νόμου, ή με μη αυτόματο τρόπο π.χ. με προαπαιτούμενη ενέργεια του προσώπου πριν η αλλαγή της ιθαγένειάς του λάβει χώρα (*UNHCR Guidelines on Statelessness*, όπου πιο πάνω, παράγραφοι 17, 18 και 19),

3) Παράλληλα, κατά εκτιμήσεις ειδικών, ο έχων την ιθαγένεια θα πρέπει να θεωρείται όποιος έχει τον σχετικό νομικό δεσμό με το κράτος που τον παρέχει. Το άρθρο 1(1) δεν απαιτεί να υφίσταται γνήσιος και αποτελεσματικός δεσμός μεταξύ του προσώπου και του σχετικού κράτους. Είναι πιθανό κάποιος να έχει την ιθαγένεια του κράτους χωρίς ούτε να έχει γεννηθεί ούτε να

διαμένει συνήθως ή μονίμως στο κράτος αυτό. Το σχετικό κριτήριο είναι αν το κράτος τον θεωρεί πολίτη του ή, αλλιώς, έχοντα την ιθαγένειά του (πηγή: *Expert Meeting, The Concept of Stateless Persons under International Law, Summary Conclusions* οργανωμένο από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στο Prato της Ιταλίας, 27-28 Μαΐου 2010, διαθέσιμο στη διεύθυνση <http://www.unhcr.org/4cb2fe326.html>).

Σύμφωνα με το αιθιοπικό Νόμο περί ιθαγένειας 378/2003,<sup>1</sup> η αιθιοπική ιθαγένεια αποκτάται εξ αίματος αλλά και δια νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 3, κάθε άτομο αποκτά την ιθαγένεια εξ αίματος αν ένας από τους δύο γονείς ή και οι δύο γονείς έχουν αιθιοπική ιθαγένεια. Ακόμη, η ιθαγένεια αποκτάται και από βρέφος που βρίσκεται εγκαταλελειμμένο στην Αιθιοπία, εκτός αν αποδειχτεί ότι έχει άλλη ιθαγένεια. Η ιθαγένεια αποκτάται ακόμη και από αλλοεθνείς δια νόμου (άρθρο 4), σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προκείμενη νομοθεσία. Τα κριτήρια εμπεριέχονται στο άρθρο 5 και είναι:

- 1/ Η συμπλήρωση της ηλικίας ενηλικίωσης και η ικανότητα δικαίου
- 2/ η συμπλήρωση τεσσάρων ετών διαμονής στην Αιθιοπία
- 3/ η ικανότητα επικοινωνίας σε οποιαδήποτε από τις γλώσσες που ομιλούνται στη Χίρα
- 4/ η ύπαρξη επαρκών και νόμιμων πόρων για τη διαβίωση του ενδιαφερόμενου και της οικογένειάς του
- 5/ η καλή συμπεριφορά του ενδιαφερομένου
- 6/ το λευκό ποινικό μητρώο
- 7/ η ικανότητα απόδειξης ότι ο ενδιαφερόμενος έχει απεκδυθεί της προηγούμενης ιθαγένειάς του ή ότι θα υπάρχει αυτή η δυνατότητα μόλις αποκτήσει την αιθιοπική ιθαγένεια ή ότι είναι ανιθαγενής
- 8/ είναι απαραίτητο ο ενδιαφερόμενος να ορκιστεί πίστη στο κράτος της Αιθιοπίας σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου

Στην ίδια νομοθεσία ρυθμίζεται το δικαίωμα προσώπου να επανακτήσει την ιθαγένεια της Αιθιοπίας, την οποία έχει χάσει ως αποτέλεσμα της απόκτησης ξένης υπηκοότητας, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει για να κατοικήσει στην Αιθιοπία και παραιτηθεί της ξένης υπηκοότητας (άρθρο 22). Όπως, ωστόσο, διαπιστώνεται σε σχετική απόφαση βρετανικού δικαστηρίου στην πράξη φαίνεται ότι η Υπηρεσία [Υποθέσεων Ασφαλείας, Μετανάστευσης και

---

1 FEDERAL NEGARIT GAZETA OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA, *Proclamation No. 378/2003*, διαθέσιμο στο [https://www.ecoi.net/file\\_upload/1930\\_1399548222\\_409100414.pdf](https://www.ecoi.net/file_upload/1930_1399548222_409100414.pdf)

Προσφύγων] στις περιπτώσεις τέτοιων αιτήσεων εφαρμόζει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου.<sup>2</sup>

Εκτός από τον παραπάνω νόμο, η Αιθιοπία εξέδωσε το 2004 μια Οδηγία για να καθορίσει το Καθεστώς Διαμονής των Ερυθραίων Υπηκόων που Κατοικούν στην Αιθιοπία με σκοπό να ξεκαθαριστεί το καθεστώς των ατόμων ερυθραϊκής καταγωγής στην Αιθιοπία.<sup>3</sup> Στην εισαγωγή της Οδηγίας αυτής αναφέρεται ότι πολλοί άνθρωποι Ερυθραϊκής καταγωγής έμεναν ήδη στην Αιθιοπία πολύ πριν την ανεξαρτησία της Ερυθραίας. Όταν η Ερυθραία έγινε ανεξάρτητο κράτος με Δημοψήφισμα που διενεργήθηκε το 1993, άτομα με Ερυθραϊκή καταγωγή που ήταν Αιθίοπες πολίτες, είτε έγιναν Ερυθραίοι πολίτες είτε εδραιώθηκε το δικαίωμά τους να γίνουν Ερυθραίοι πολίτες. Η οδηγία κάλυπτε τους κατοίκους της Αιθιοπίας, ερυθραϊκής καταγωγής, που έμεναν ήδη στην Αιθιοπία όταν η Ερυθραία ανεξαρτητοποιήθηκε και συνέχισαν να έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στην Αιθιοπία, και τους δόθηκε η δυνατότητα να επιβεβαιώσουν αν έχουν αποκτήσει Ερυθραϊκή υπηκοότητα, και να καθορίσουν το καθεστώς διαμονής τους στην Αιθιοπία.

Σύμφωνα με την ανωτέρω οδηγία, ως Ερυθραίος θεωρείται όποιος έχει ερυθραϊκό διαβατήριο ή οποιοδήποτε έγγραφο που του επιβεβαιώνει την ερυθραϊκή ιθαγένεια ή όποιος υπηρετεί την Ερυθραϊκή Κυβέρνηση σε τομέα όπου απασχολούνται αποκλειστικά Ερυθραίοι υπήκοοι. Αντίθετα, όποιος έχει ερυθραϊκή καταγωγή αλλά δεν ζήτησε με βάση την οδηγία να αναγνωρίσει την ερυθραϊκή ιθαγένεια, θεωρείται ότι αποφάσισε να διατηρήσει την Αιθιοπική ιθαγένεια και η Αιθιοπική του ιθαγένεια είναι εξασφαλισμένη.

Η αντίστοιχη νομοθεσία της Ερυθραίας εντοπίζεται στον νόμο 21/1992<sup>4</sup> και προβλέπει ότι η ιθαγένεια αποκτάται καταρχάς εξ αίματος, από κάθε άτομο που ο ένας ή και οι δύο γονείς του έχουν καταγωγή από την Ερυθραία. Ως άτομο με «Ερυθραϊκή καταγωγή», ορίζεται κάθε άτομο που ήταν κάτοικος της Ερυθραίας το 1933. Την ιθαγένεια αποκτά επίσης και κάθε άτομο που γεννήθηκε στην Ερυθραία και του οποίου οι γονείς είναι άγνωστοι, εκτός αν αποδειχτεί το αντίθετο.

Τα άρθρα 3 και 4 του νόμου ορίζουν την απόδοση ιθαγένειας σε όσους δεν εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες. Το άρθρο 3 ορίζει ότι η ιθαγένεια Ερυθραίας δίνεται σε κάθε άτομο που δεν

2 *ST (Ethnic Eritrean - nationality - return) Ethiopia v. Secretary of State for the Home Department*, [2011] UKUT 00252 (IAC), United Kingdom: Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), 30 June 2011, available at: [http://www.refworld.org/cases,GBR\\_UTIAC,4e1b1c2b2.html](http://www.refworld.org/cases,GBR_UTIAC,4e1b1c2b2.html)

3 *Directive Issued to Determine the Residence Status of Eritrean Nationals Residing in Ethiopia* [], January 2004, available at: <http://www.refworld.org/docid/48abd56c0.html>

4 *Eritrean Nationality Proclamation (No. 21/1992)* [], 6 April 1992, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b4e026.html>

έχει καταγωγή από την Ερυθραία, το οποίο εισήλθε και έμεινε στην Ερυθραία μεταξύ του 1934 και του 1951, εφόσον το άτομο αυτό δεν διέπραξε πράξεις κατά του λαού κατά τον αγώνα για την απελευθέρωση του λαού της Ερυθραίας. Κάθε άτομο που εμπίπτει στην κατηγορία αυτή λαμβάνει την ιθαγένεια μετά από κατάθεση αίτησης, και κάθε απόγονος αυτού του ατόμου, θεωρείται επίσης Ερυθραίος εκ γενετής.

Για όσους έχουν εισέλθει στην Ερυθραία από το 1952 και έπειτα, ο νόμος αποδίδει την ιθαγένεια κατόπιν αίτησης υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1/ έχει εισέλθει νόμιμα και κατοικεί στην Ερυθραία επί δεκαετία πριν το 1974 ή κατοικεί για περίοδο άνω των 20 ετών στην Ερυθραία κάνοντας σύντομες επισκέψεις στο εξωτερικό.

2/ Είναι αξιοπρεπής και δεν έχει καταδικαστεί για κανένα έγκλημα

3/ κατανοεί και ομιλεί μία από τις γλώσσες της Ερυθραίας

4/ δεν έχει κάποια πνευματική ή σωματική αναπηρία όπως αυτές ορίζονται στον Αστικό Κώδικα της Ερυθραίας, δε θα αποτελέσει βάρος για την κοινωνία της Ερυθραίας και θα μπορεί να παρέχει τα προς το ζην στον εαυτό του και στην οικογένειά του

5/ έχει αποποιηθεί την ιθαγένεια άλλης χώρας, σύμφωνα με το δίκαιο εκείνης της χώρας

6/ έχει αποφασίσει να ζήσει μόνιμα στην Ερυθραία μετά την απόδοση σε αυτόν της ιθαγένειας

7/ δεν έχει διαπράξει πράξεις κατά του λαού κατά τη διάρκεια του αγώνα απελευθέρωσης του λαού της Ερυθραίας

Ακόμη, η απόκτηση της ιθαγένειας μπορεί να γίνει υπό όρους μέσω νόμιμης υιοθεσίας και μέσω γάμου.

Ως προς την αντιμετώπιση των Ερυθραίων προσφύγων στην Αιθιοπία, σε συλλογή πληροφοριών του 2008-2009 του Συμβουλίου Μετανάστευσης και Προσφύγων του Καναδά<sup>5</sup> που αφορά στη μεταχείριση των Ερυθραίων από τις αρχές της Αιθιοπίας, εμπεριέχονται πηγές που δίνουν τις εξής πληροφορίες:

- Σύμφωνα με μία αναφορά της Επιτροπής Προσφύγων και Μεταναστών των ΗΠΑ, που διενεργήθηκε το 2009, στην Αιθιοπία υπήρχαν τότε περίπου 42.000 Ερυθραίοι πρόσφυγες, γεγονός που σήμαινε ότι περίπου 600 πρόσφυγες περνούσαν από την Ερυθραία στην Αιθιοπία

---

5 Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Ethiopia: The treatment of Eritreans by the Ethiopian government authorities (2008-2009)*, 14 January 2010, ETH103319.FE, available at: <http://www.refworld.org/docid/4b7cee7b18.html> [πρόσβαση: 18 Σεπτεμβρίου 2017]

κάθε μήνα. Η κυβέρνηση της Αιθιοπίας απαιτεί από σχεδόν όλους τους πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένων των Ερυθραίων, να διαμένουν σε καταυλισμούς που έχουν στηθεί κοντά στα σύνορα. Προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη ή ανώτερη εκπαίδευση, οι πρόσφυγες πρέπει να αποκτήσουν μία άδεια που ορίζει τον χρόνο ταξιδιού που δικαιούνται. Ακόμη, η κυβέρνηση έδινε στους Ερυθραίους στους οποίους επιτρέπει την έξοδο από τα καταυλισμούς, πορτοκαλί κάρτες για συγκεκριμένα μέρη στα οποία μπορούσα να ταξιδέψουν. Σύμφωνα με το Refugees International, η κυβέρνηση της Αιθιοπίας έδινε περισσότερη ελευθερία σε κάποιους Ερυθραίους, μέλη της οικογένειας των οποίων ζούσαν έξω από τα καταυλισμούς. Για παράδειγμα, τους επέτρεπε να ζουν με τους συγγενείς τους σε αστικές περιοχές και να φοιτούν σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης με δικά τους έξοδα.

- Σε ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε το 2009 από το *Revue des Migrations forcées* αναφέρεται ότι η σύγχυση που δημιουργήθηκε σχετικά με το καθεστώς ιθαγένειας μετά τη δημιουργία του κράτους της Ερυθραίας, έδωσε στην Αιθιοπία τη δυνατότητα να αποκλείσει χιλιάδες Ερυθραίους και ανθρώπους που γεννήθηκαν από μεικτά ζευγάρια από τα δικαιώματά τους. Αν και η κυβέρνηση της Αιθιοπίας πέρασε ένα νόμο περί ιθαγένειας το 2003 που στόχευε να επιτρέψει στους Ερυθραίους που ζούσαν στην Αιθιοπία να ανακτήσουν την Αιθιοπική ιθαγένεια, πολλοί άνθρωποι δεν πήραν εύκολα την Αιθιοπική ιθαγένεια.

- Σύμφωνα με έναν Αιθίοπα ειδικό, οι νόμοι στην Αιθιοπία δεν εφαρμόζονται αυστηρά, που σημαίνει ότι οι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή τους, τους εφαρμόζουν σε γενικές γραμμές με «τυχαίο και αυθαίρετο» τρόπο.

- Ωστόσο, σύμφωνα με πηγές που συμβουλευτήκε το Refugees International, πολλοί Ερυθραίοι που ζουν στην Αιθιοπία έχουν ανακτήσει την αιθιοπική ιθαγένεια με την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας.

- Πολλοί Αιθίοπες με Ερυθραϊκή καταγωγή συχνά αποκρύπτουν την καταγωγή τους φοβούμενοι ότι θα υποστούν διακρίσεις, ιδίως στο χώρο εργασίας.

Το 2009, το Forced Migration Review (FMR) ανέφερε ότι μεταξύ του 2000 και του 2004 «άτομα με ερυθραϊκή καταγωγή ή από μικτές οικογένειες φέρονταν να έχουν συλληφθεί, κρατηθεί και κάποιες φορές χτυπηθεί ή βιαστεί από τις Αιθιοπικές αρχές με την υποψία της συνεργασίας με ή της κατασκοπείας για την Ερυθραία. Μετά την ψήφιση του νόμου για την ιθαγένεια φαινόταν πως θα άλλαζε η αντιμετώπισή τους, μέσω της κατοχής αιθιοπικών Δελτίων Ταυτότητας. Ωστόσο,

πολλοί εξακολουθούσαν να αποκρύπτουν την καταγωγή τους φοβούμενοι διακρίσεις ή κακομεταχείριση.<sup>6</sup>

Κατά τη διάρκεια της διασυνοριακής σύγκρουσης με την Ερυθραία (1998-2000), η [αιθιοπική] κυβέρνηση απέλασε περίπου 70.000 Αιθίοπες ερυθραϊκής καταγωγής. Οι απελάσεις, ωστόσο, σταμάτησαν αμέσως μετά τη σύγκρουση και δεν υπάρχουν περαιτέρω στοιχεία για πραγματοποιηθείσες απελάσεις από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 και έπειτα. Εκτός από την αντιμετώπιση της απειλής της απέλασης ή της πραγματικής απέλασης κατά τη διάρκεια της διασυνοριακής σύγκρουσης και τα χρόνια αμέσως μετά, οι Αιθίοπες καταγωγής ήταν υποκείμενα συλλήψεων, παρενοχλήσεων και διακρίσεων. Ωστόσο, το 2003/4, η κυβέρνηση εισήγαγε νόμους οι οποίοι ρύθμισαν τη θέση των Αιθίοπων ερυθραϊκής καταγωγής που παρέμεναν στην Αιθιοπία και μετά από αυτό οι κρατικές παρενοχλήσεις μειώθηκαν....Κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης του 1998-2000, η Αιθιοπία στέρησε την ιθαγένεια σε άτομα ερυθραϊκής καταγωγής, υποστηρίζοντας ότι αποτελούσαν κίνδυνο ασφαλείας ή ότι είχαν αποποιηθεί την ιθαγένειά τους ψηφίζοντας στο δημοψήφισμα του 1993 σχετικά με την ανεξαρτησία της Ερυθραίας. Εκτιμάται ότι 75.000 άτομα απελάθηκαν στην Ερυθραία, χωρίζοντας οικογένειες και εξαναγκάζοντας όσους έμειναν πίσω να αποκρύψουν την ταυτότητά τους. Χωρίς ιθαγένεια, οι Ερυθραίοι στην Αιθιοπία αντιμετώπισαν περιορισμούς στην εργασία, τα ταξίδια, την εκπαίδευση και την πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες. Οι πηγές δείχνουν ότι πολλοί, ίσως οι περισσότεροι, Ερυθραίοι που ζουν στην Αιθιοπία επανέκτησαν την ιθαγένεια υπό την Διακήρυξη περί εθνικότητας που ενεργοποιήθηκε το 2003. Ορισμένοι ερωτηθέντες ανέφεραν προβλήματα ως προς την απόκτηση εθνικών δελτίων ταυτότητας, συμπεριλαμβανομένων καθυστερήσεων 3 ετών και ανακρίσεων από αξιωματούχους των αρχών μετανάστευσης. [...] Ερυθραίοι με αιθιοπική ιθαγένεια δήλωσαν ότι εξακολουθούν να αισθάνονται υποχρεωμένοι να κρύβουν το υπόβαθρό τους, ακόμη και μεταξύ των στενών φίλων. Σπανίως συναθροίζονται ως κοινότητα και δεν εμπλέκονται πολιτικά, ενώ κάποιοι μίλησαν για διακρίσεις στην εργασία. Μια έκθεση της "Open Society Foundations", με τίτλο «Οι αγώνες για την ιθαγένεια στην Αφρική», που δημοσιεύθηκε το 2009, αναφέρει ότι οι ερυθραϊκής καταγωγής που δεν είχαν απελαθεί και παραμένουν στην Αιθιοπία (περίπου 150.000) δεν θεωρούνται Αιθίοπες, αλλά δεν έχουν αποκτήσει και άλλη ιθαγένεια. Εξαιρούνται από την άσκηση δικαιωμάτων

6 Australia: Refugee Review Tribunal, *Ethiopia: 1. What is the situation currently for ELF supporters in Ethiopia? 2. Are Eritreans currently subject to societal or systemic discrimination in Ethiopia? 3. Can you provide any information about Karchele prison?*, 30 April 2012, ETH40215, available at: <http://www.refworld.org/docid/5146f0d12.html> σελ. 3

ιθαγένειας, όπως το δικαίωμα ψήφου. Αντιμετωπίζουν την έλλειψη πρόσβασης στην απασχόληση και την εκπαίδευση, και παραμένουν υποκείμενοι ενδεχομένως σε απέλαση. Ένας νόμος του 2002 που έδωσε ειδικά δικαιώματα και προνόμια στους “αλλοδαπούς αιθιοπικής καταγωγής” διέκρινε τους Ερυθραίους που στερήθηκαν την αιθιοπική ιθαγένεια και τους απέκλεισε ρητά από την απόλαυση των νέων δικαιωμάτων και προνομίων. «Δύο πηγές αναφέρουν ότι η αιθιοπική κυβέρνηση εξέδωσε οδηγία τον Ιανουάριο του 2004, επιτρέποντας στους Ερυθραίους στην Αιθιοπία να γίνουν πολίτες της Αιθιοπίας ή να λάβουν επίσημη άδεια διαμονής. Η οδηγία επιτρέπει επίσης στους ερυθραίους δικαιούχους το δικαίωμα να κατέχουν ιδιοκτησία και και ιδιωτική επιχείρηση χωρίς άδεια εργασίας. Μια άλλη αναφορά του “Ethiopian News Agency” προσθέτει ότι η οδηγία εφαρμόζεται μόνο σε εκείνους τους Ερυθραίους που κατοικούσαν στην Αιθιοπία πριν από την ανεξαρτησία της Ερυθραίας και «αργότερα μόνιμα [...] και δεν περιλαμβάνει εκείνους τους Ερυθραίους που είχαν απελαθεί από την Αιθιοπία, θέτοντας απειλή για την εθνική ασφάλεια της χώρας». Επιπλέον, η οδηγία δεν ισχύει για εκείνους τους Ερυθραίους που ψήφισαν στην Δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Ερυθραίας. Ο δηλωμένος στόχος της κυβερνητικής πολιτικής ήταν να διασφαλιστεί ότι οι Ερυθραίοι δεν θα βρίσκονταν σε μία κατάσταση όπου θα αποτελούσαν αντικείμενο τόσο της ερυθραϊκής όσο και της αιθιοπικής κυβέρνησης. Η νομοθεσία της Αιθιοπίας περί εθνικότητας απαγορεύει τη διπλή ιθαγένεια. Ένας ανώτερος ερευνητής του Human Rights Watch, στο τμήμα Αφρικής, δήλωσε ότι δεν έχει καμία πληροφορία σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας αυτής της πολιτικής της Αιθιοπίας στην πράξη και δεν γνωρίζει να έχουν απορριφθεί αιτήσεις για αιθιοπική ιθαγένεια (29 Ιουλίου 2004). Η Διακήρυξη αριθ. 378/2003 για την ιθαγένεια της Αιθιοπίας προβλέπει την απόκτηση της αιθιοπικής ιθαγένειας μέσω καταγωγής, πολιτογράφησης, γάμου και υιοθεσίας, αλλά δεν αναγνωρίζει τη διπλή ιθαγένεια για τους πολίτες της. Ο όρος «Ερυθραίος» μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει κάποιον που είναι «εθνοτικά» Ερυθραίος ή κάποιον που είναι πολίτης της Ερυθραίας. Ενώ η Ερυθραία ήταν ακόμα κομμάτι της Αιθιοπίας πριν από το 1991, ο όρος «Ερυθραίος» χρησιμοποιήθηκε για να υποδηλώσει κάποιον που ήταν από την περιοχή της Αιθιοπίας η οποία ήταν γνωστή ως Ερυθραία. Επειδή στην Αιθιοπία η ιθαγένεια παραδοσιακά κληρονομείται από τον πατέρα, κάποιον του οποίου ο πατέρας γεννήθηκε στην περιοχή που είναι γνωστή ως Ερυθραία, μπορούσε συχνά να θεωρηθεί επίσης ως Ερυθραίος, παρόλο που ίσως είχε γεννηθεί και ανατραφεί σε άλλη περιοχή της Αιθιοπίας και θεωρούσε τον εαυτό του Αιθίοπα. Από το 1993 που η Ερυθραία έγινε ανεξάρτητο κράτος, ο όρος «Ερυθραίος» μπορούσε επίσης να υποδηλώσει κάποιον που είχε την υπηκοότητα της Ερυθραίας,

ανεξάρτητα από το εάν ζούσε στην Ερυθραία ή την Αιθιοπία. Ωστόσο, στην Αιθιοπία, ακόμη και όσοι ερυθραϊκής καταγωγής δεν ήταν Ερυθραίοι πολίτες μπορούσαν να θεωρούνται Ερυθραίοι, ιδιαίτερα εάν οι ίδιοι ή ο πατέρας τους είχε γεννηθεί στην Ερυθραία. Ο εθνοτικός φεντεραλισμός στην Αιθιοπία χωρίζει όλη τη δημόσια ζωή, από τις νεανικές ομάδες μέχρι τα πολιτικά κόμματα, σε εθνικό ή «εθνοτικό» επίπεδο. Οι Ερυθραίοι σχημάτισαν μία από αυτές τις επίσημα αναγνωρισμένες «εθνικότητες», είτε ήταν πρώην πολίτες της Ερυθραίας, είτε είχαν παραμείνει αιθίοπες πολίτες. Τόσο ο νόμος της Ερυθραίας όσο και της Αιθιοπίας προβλέπουν την αυτόματη απονομή της ιθαγένειας με βάση το δικαίωμα του αίματος (*jus sanguinis*) ή την προέλευση από τον έναν ή και τους δύο γονείς. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το νόμο, οι άνθρωποι με έναν γονέα Ερυθραίο και έναν Αιθίοπα μπορούν να είναι πολίτες τόσο της Ερυθραίας όσο και της Αιθιοπίας μέσω των γονιών τους. Ωστόσο, η Αιθιοπία δεν προβλέπει την κατοχή διπλής ιθαγένειας κι έτσι ένα άτομο μπορεί να είναι μόνο Ερυθραίος ή Αιθίοπας, όχι και τα δύο. Ένας υπάλληλος της Αιθιοπίας έχει επιβεβαιώσει ότι αν ένα άτομο που γεννήθηκε από αιθίοπες γονείς αποκτήσει μια άλλη ιθαγένεια κατά τη γέννηση, τότε θα θεωρηθεί αιθίοπας υπήκοος. Αλλά για να θεωρηθεί αιθίοπας πολίτης, θα πρέπει να παραιτηθεί από την άλλη ιθαγένεια και να πολιτογραφηθεί προηγουμένως στην Αιθιοπία (UNHCR 2003) [...]. Μαρτυρίες των συμμετεχόντων σε αυτήν την έρευνα έχουν αποκαλύψει ότι το δικαίωμα του αίματος (*jus sanguinis*), φαίνεται πως, αντί να επιτρέπει στους ανθρώπους με έναν γονέα Ερυθραίο και έναν Αιθίοπα να έχουν τη δυνατότητα επιλογής είτε της ερυθραϊκής είτε της αιθιοπικής ιθαγένειας, έχει καταστήσει δυνατό για την Αιθιοπία να ισχυρίζεται ότι τα άτομα αυτά είναι Ερυθραίοι και για την Ερυθραία να ισχυρίζεται ότι είναι Αιθίοπες, αφήνοντάς τους έτσι *de facto* ανιθαγενείς, παρά το γεγονός ότι δικαιούνται είτε τη μία είτε την άλλη ιθαγένεια των δύο χωρών, βάσει της λειτουργίας του νόμου αυτών των χωρών. Περί τα τέλη του 2003 – αρχές του 2004, η κατάσταση βελτιώθηκε, καθώς οι σχέσεις μεταξύ της Αιθιοπίας και της Ερυθραίας εξομαλύνθηκαν σε κάποιο βαθμό, με τη δημοσίευση μιας νέας Διακήρυξης για την αιθιοπική ιθαγένεια που διευκόλυνε την πολιτογράφηση και την υιοθέτηση από τις αρχές μετανάστευσης μιας εσωτερικής οδηγίας σχετικά με το καθεστώς διαμονής των υπηκόων της Ερυθραίας που ζουν στην Αιθιοπία. Αλλά αν και πολλά άτομα ερυθραϊκής καταγωγής που ζουν στην Αιθιοπία ήταν σε θέση να επανακτήσουν την ιθαγένεια βάσει αυτής της διακήρυξης, εξακολουθούν να αναφέρονται προβλήματα στην απόκτηση εθνικών ταυτοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πολυετών καθυστερήσεων πολλών ετών και ανακρίσεων από αξιωματούχους των αρχών μετανάστευσης. Επιπλέον, η οδηγία αναφέρει ότι η άδεια διαμονής μπορεί να ακυρωθεί «όπου που ο κομιστής...

θεωρείται ανεπιθύμητος ξένος». Σε συνέντευξή του στις αρχές του 2008, ένας Αιθιοπίας ερυθραϊκής καταγωγής παρατήρησε ότι «το χάσμα μεταξύ νόμου και εφαρμογής είναι σαν το διάστημα ανάμεσα στον ήλιο και το φεγγάρι και κανείς δεν ξέρει πώς να το κλείσει». Μία έρευνα του 2006 για τις οικογένειες ερυθρο-αιθιοπων προσφύγων στο Κάιρο διαπίστωσε ότι «ήταν συχνά αδύνατο για ανθρώπους μικτής προέλευσης να αποκτήσουν είτε τη μία είτε την άλλη ιθαγένεια λόγω της μικτής τους προέλευσης ή διοικητικών εμποδίων, καταλήγοντας ότι τα πρόσωπα αυτά είναι τουλάχιστον de facto αν όχι de jure ανιθαγενείς.<sup>7</sup>

Σχετικά με την έκδοση ταυτότητας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μετά από έρευνα σε έγκυρες διεθνείς πηγές (Immigration and Refugee Board of Canada, Eritrea: Identification documents, including national identity cards and birth certificates; requirements and procedures for obtaining and renewing identity documents, both within the country and abroad (2009-August 2013) [http://www.ecoi.net/local\\_link/259318/371885\\_en.html](http://www.ecoi.net/local_link/259318/371885_en.html), παρ. 1.1.2), προέκυψαν τα ακόλουθα: η απόκτηση εθνικής ταυτότητας, ενώ πολίτης Ερυθραίας βρίσκεται στο εξωτερικό είναι εφικτή μέσω των πρεσβειών της Ερυθραίας και των προξενείων της με την πληρωμή των τελών και άλλων φόρων. Υπάρχει ένα ειδικό έγγραφο για λιποτάκτες ή αντιρρησίες [στη στρατιωτική υπηρεσία], το οποίο αναφέρει σαφώς το «εθνικό τους κακούργημα». Ένας υπάλληλος του προξενείου της Ερυθραίας στο Τορόντο είπε ότι οι πολίτες Ερυθραίας και τα τέκνα τους που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό μπορούν να αποκτήσουν εθνικά δελτία ταυτότητας από οποιοδήποτε προξενείο ή πρεσβεία της Ερυθραίας και ότι οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι οι ίδιες [με αυτές στο εσωτερικό της χώρας]. Ο προξενικός υπάλληλος ανέφερε επίσης ότι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι πληροφορίες συλλέγονται από το προξενείο ή την πρεσβεία και αποστέλλονται στο υπουργείο Μετανάστευσης στην Ερυθραία για να υποβληθούν σε επεξεργασία, η οποία μπορεί να διαρκέσει περίπου ένα μήνα. Ο προξενικός υπάλληλος ανέφερε ότι Ερυθραίοι, οι οποίοι δεν μπορούν να αποδείξουν την ιθαγένειά τους επειδή δεν έχουν τα απαιτούμενα έγγραφα, μπορεί να είναι "πολύ δύσκολο" να αποκτήσουν ταυτότητα. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν στενούς συγγενείς, για να πιστοποιήσουν την ταυτότητά τους στο προξενείο, και, αν είναι δυνατόν, τα αντίγραφα των δελτίων ταυτότητας των γονιών τους. Η επιβεβαίωση της ταυτότητας και της εθνικότητας του αιτούντος περιλαμβάνει την επαλήθευση των αρχείων γεννήσεων στο χωριό της γέννησης του αιτούντος.

<sup>7</sup> United Kingdom: Home Office, *Country Information and Guidance - Ethiopia: People of mixed Eritrean/Ethiopian nationality*, 31 August 2016, Version 1.0, available at: <http://www.refworld.org/docid/57c6daf84.html>.

Οι αιτούντες που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και επιθυμούν να αποκτήσουν ταυτότητα Ερυθραίας απαιτείται να έχουν στενούς συγγενείς σε θέση να βεβαιώσουν την ταυτότητα τους και αν είναι δυνατόν να προσκομίσουν αντίγραφα της Ταυτότητας των γονιών τους. Η πιστοποίησης της ταυτότητας και της εθνικότητας ενός αιτούντος γίνεται μέσω των αρχείων των τοπικών δημοτολογίων που τηρούνται στους τόπους γέννησης των αιτούντων (Immigration and Refugee Board of Canada, Eritrea: Identification documents, including national identity cards and birth certificates; requirements and procedures for obtaining and renewing identity documents, both within the country and abroad (2009-August 2013), 16 September 2013, ERI104539.E, available at: <http://www.refworld.org/docid/524970044.html> ).

Η Επιτροπή προβαίνει στις ακόλουθες εκτιμήσεις ως προς την ιθαγένεια του προσφεύγοντος, λαμβάνοντας υπόψη ότι το βασικό κριτήριο για την ύπαρξη ιθαγένειας, με βάση τα ως άνω δεδομένα, είναι ο νομικός δεσμός μεταξύ του προσφεύγοντος και της χώρας καταγωγής του, και εξετάζοντας περαιτέρω εάν στην πράξη ο προσφεύγων μπορεί να θεωρηθεί ως Αιθίοπας ή Ερυθραίος από τις αντίστοιχες αρχές των εν λόγω κρατών. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι είναι απίθανο τόσο οι αρχές της Ερυθραίας όσο και της Αιθιοπίας να αναγνωρίσουν αντίστοιχη ιθαγένεια στον προσφεύγοντα. Η μεν Αιθιοπία έχει δώσει δυνατότητα σε Ερυθραίους πρόσφυγες να αποκτήσουν την αιθιοπική ιθαγένεια, ωστόσο υπάρχουν σημαντικά διοικητικά εμπόδια που έχουν αποτρέψει και αποτρέπουν μέχρι σήμερα Ερυθραίους να αποκτήσουν την αιθιοπική ιθαγένεια. Παράλληλα, σύμφωνα με τις ως άνω πληροφορίες, αναφέρονται στην Αιθιοπία προβλήματα στην απόκτηση εθνικών ταυτοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πολυετών καθυστερήσεων και ανακρίσεων από αξιωματούχους των αρχών μετανάστευσης. Επιπλέον, η οδηγία αναφέρει ότι η άδεια διαμονής μπορεί να ακυρωθεί «όπου ο κομιστής... θεωρείται ανεπιθύμητος ξένος» ενώ η διαπίστωση ύπαρξης και άλλης ιθαγένειας, εκτός από την αιθιοπική αποκλείει την απόκτηση της τελευταίας. Ελλείψει δε συγγενών του προσφεύγοντος στην Αιθιοπία, είναι απίθανο να του εκδώσουν διαβατήριο ή ταυτότητα στο εξωτερικό ενώ, σε περίπτωση επιστροφής του στην Ερυθραία, είναι εξαιρετικό πιθανό να συλληφθεί, να φυλακιστεί και να υποστεί βασανιστήρια και κακομεταχείριση λόγω της προαναφερόμενης στάσης των αρχών της Ερυθραίας έναντι όσων επιστρέφουν στη χώρα αυτή. Επίσης, ο προσφεύγων δεν έχει δυνατότητα να αποδείξει εξ εγγράφων την καταγωγή του ως Ερυθραίου. Ενόψει όλων αυτών, η Επιτροπή κρίνει ότι οι συγκεκριμένες περιστάσεις του προσφεύγοντος συνιστούν δεδομένα για να θεωρηθεί ως de facto ανιθαγενής, ο οποίος ωστόσο δεν μπορεί να μείνει απροστάτευτος και, συνεπώς, η ως άνω

προσφυγή του θα πρέπει να εξεταστεί με βάση την τελευταία συνήθη διαμονή του πριν έρθει στην Ελλάδα, ως «χώρα καταγωγής» του, δηλαδή την Αιθιοπία. Ως de facto ανιθαγενής, δε, η Επιτροπή εκτιμά ότι ο προσφεύγων θα εκτεθεί σε κίνδυνο σύλληψης και φυλάκισης από τις ίδιες τις αιθιοπικές αρχές, καθώς και σε παραβιάσεις δικαιωμάτων σχετικά με την πρόσβαση στην εργασία και στην υγεία, λόγω ελλείψεως νομιμοποιητικών εγγράφων.

### **Νομική βάση υπαγωγής στο καθεστώς του πρόσφυγα.**

Στο άρθρο 1 Α (2) της από 28.7.1951 Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης «Περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων» [κυρωθείσης με το ν. δ. 3989/1959 (Α' 209)], όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του από 31.1.1967 Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης [κυρωθέντος με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125)], ορίζεται ότι ως πρόσφυγας νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο «συνεπεία δικαιολογημένου φόβου διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων ευρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την υπηκοότητα και δεν δύναται ή, λόγω του φόβου τούτου, δεν επιθυμεί να απολαύη της προστασίας της χώρας ταύτης».

Από την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 1 Α παρ. 2 της Συμβάσεως της Γενεύης συνάγεται ότι ο αλλοδαπός ο οποίος επιθυμεί την υπαγωγή του στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς της Συμβάσεως, οφείλει να εκθέσει στη Διοίκηση με στοιχειώδη σαφήνεια τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που του προκαλούν κατά τρόπο αντικειμενικώς δικαιολογημένο φόβο διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων. Και ναι μεν ο αλλοδαπός δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τυπικά αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη των ισχυρισμών του, έχει την υποχρέωση όμως να επικαλεστεί, έστω και χωρίς να προσκομίζει τυπικά αποδεικτικά στοιχεία, συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, ικανά να στοιχειοθετήσουν την συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής του στο ανωτέρω προστατευτικό καθεστώς (βλ. ΣτΕ 1556/2011, 2401/2010, 1464/2010, 158/2010 κ.α).

Περαιτέρω, ο ν. 4939/2022 ορίζει στο άρθρο 8 υπό το τίτλο “Πράξεις δίωξης” ότι “1. Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει: α) να είναι αρκούντως σοβαρή λόγω της φύσης ή της επανάληψής της, ώστε να συνιστά σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν

χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. [53/1974](#), Α' 256) ή β) να αποτελεί σώρευση διαφόρων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να θίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στην περ. α'. 2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την παρ. 1 μπορούν μεταξύ άλλων να έχουν τη μορφή: α) πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας, β) νομοθετικών, διοικητικών, αστυνομικών, δικαστικών μέτρων, τα οποία ενέχουν διακρίσεις αφ' εαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο που ενέχει διακρίσεις, γ) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής, η οποία είναι δυσανάλογη ή ενέχει διακρίσεις, δ) άρνησης ενδίκων μέσων με αποτέλεσμα την επιβολή ποινής δυσανάλογης ή μεροληπτικής, ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, εάν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στις ρήτρες αποκλεισμού που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 11 του παρόντος Κώδικα, στ) πράξεων που στρέφονται κατά προσώπου λόγω φύλου ή παιδικής ηλικίας. 3. Σύμφωνα με την περ. κστ του άρθρου 1, πρέπει να υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 9 και των ως άνω πράξεων δίωξης ή της έλλειψης προστασίας κατά των πράξεων αυτών", στο άρθρο 9 υπό τον τίτλο "Λόγοι δίωξης" ότι:

" 1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης και απόφασης λαμβάνουν υπόψη ότι: α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει ιδίως το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα, β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θεϊστικών, αγνωστικιστικών ή αθεϊστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε ατομικά είτε συλλογικά, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε θρησκευτικές πεποιθήσεις ή υπαγορεύονται από αυτές, γ) η έννοια της εθνικότητας δεν περιορίζεται μόνο στην ιθαγένεια ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει ιδίως την ιδιότητα του μέλους της ομάδας, η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό της χώρας, δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν μεταξύ άλλων: αα) τα μέλη της ομάδας έχουν κοινό εγγενές χαρακτηριστικό ή κοινό ιστορικό παρελθόν, το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί, ή έχουν κοινά χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση, ώστε ένα πρόσωπο

να μην πρέπει να αναγκαστεί να τις αποκηρύξει και ββ) η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο. Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής, μία ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο κοινό χαρακτηριστικό του φύλου, της ηλικίας, της αναπηρίας ή της κατάστασης υγείας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ότι περιλαμβάνει πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τον καθορισμό της συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού της ομάδας λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη πτυχές συνδεόμενες με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου, ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει ιδίως την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποίθησης, επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του εάν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση. 2. Κατά την αξιολόγηση για το βάσιμο του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή εάν ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον φορέα της δίωξης”, στο άρθρο 5 υπό τον τίτλο “Φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης” ότι: “Στους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται: α) το κράτος, β) ομάδες ή οργανώσεις που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του, γ) μη κρατικοί φορείς, αν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι φορείς υπό α και β, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6” και στο άρθρο 7 υπό τον τίτλο “Εγχώρια προστασία” ότι: “1. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής: α) δεν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή δεν διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή β) ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6, και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί. 2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παρ. 1, οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης επί της αίτησης, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της

χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα. Για τον σκοπό αυτόν οι αρμόδιες αρχές απόφασης μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και επικαιροποιημένων πληροφοριών από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, από σχετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (Υ.Α/Ο.Η.Ε.) για τους πρόσφυγες, καθώς και τα κράτη μέλη”.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή, κατά τα εκτεθέντα σε προηγούμενο κεφάλαιο της παρούσας, έκρινε ότι ο προσφεύγων είναι *de facto* ανιθαγενής, ότι η ως άνω προσφυγή του θα πρέπει να εξεταστεί με βάση την τελευταία συνήθη διαμονή του πριν έρθει στην Ελλάδα, ως «χώρα καταγωγής» του, δηλαδή την Αιθιοπία και ότι, ως *de facto* ανιθαγενής, θα εκτεθεί σε κίνδυνο σύλληψης και φυλάκισης από τις αιθιοπικές αρχές, καθώς και σε παραβιάσεις δικαιωμάτων σχετικά με την πρόσβαση στην εργασία και στην υγεία, λόγω ελλείψεως νομιμοποιητικών εγγράφων. Οι συνθήκες αυτές συνιστούν συσσωρευμένους λόγους που ισοδυναμούν με δίωξη του προσφεύγοντος, λόγω ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, στην οποία ανήκει (*de facto* ανιθαγενής). Φορείς της δίωξης, υπό την έννοια της Σύμβασης, είναι οι κρατικές αρχές του Αιθιοπίας, οι οποίες αφενός θα του στερούν την πρόσβαση σε σειρά δικαιωμάτων που προσφέρει το κράτος της Αιθιοπίας στους πολίτες του, αφετέρου θα τον υποβάλουν σε αυθαίρετη σύλληψη και φυλάκιση, λόγω της δικής τους αδυναμίας να του χορηγήσουν νομιμοποιητικά έγγραφα. Ενόψει δε του ότι φορέας δίωξης του προσφεύγοντος είναι οι κρατικές αρχές της Αιθιοπίας, οποιαδήποτε μετεγκατάσταση του προσφεύγοντος εκτός του τόπου όπου διέμενε πριν εγκαταλείψει την Αιθιοπία, δεν είναι ασφαλής και εύλογη. Τέλος, από κανένα στοιχείο της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, δεν προέκυψαν περιστατικά που συνεπάγονται τον αποκλεισμό του από το προσφυγικό καθεστώς, σύμφωνα με τις ρήτρες του άρθρου 1 Δ, Ε και ΣΤ της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι στη προκειμένη περίπτωση πληρούνται οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση στον προσφεύγοντα του καθεστώτος πρόσφυγα, σύμφωνα με το άρθρο 1 Α (2) της Συμβάσεως της Γενεύης του 1951.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Απόφαση β' βαθμού/Αρ. Υπόθεσης: \_\_\_\_\_ Αρ. Ατομικού Φακέλου

Δέχεται την προσφυγή.

Ακυρώνει την με αρ. πρωτ. 28.03.2025 απόφαση του Π.Γ.Α. Λέσβου.

Κρίνει τον προσφεύγοντα \_\_\_\_\_, με  
ημερομηνία γεννήσεως \_\_\_\_\_ ως ανιθαγενή.

Αναγνωρίζει τον ανωτέρω, ως πρόσφυγα, βάσει του άρθρου 1 Α (2) της Συμβάσεως της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, λόγω κινδύνου δίωξης στην Αιθιοπία ως χώρα της τελευταίας συνήθους διαμονής του.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη στις 28.05.2025.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ - ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ**

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ**

**Σας χορηγήθηκε άσυλο. Κατά της απόφασης αυτής μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου εντός 30 ημερών από την επίδοσή της (αρθ. 114 και 115 του ν. 4939/2022 και 15 παρ. 3 ν. 3068/2002, όπως ισχύει).**

**You have been granted refugee status. The Minister of Migration and Asylum reserves the right to appeal this decision before the competent Administrative Court of First Instance in 30 days from its notification.**